Underlag för inriktningsbeslut avseende Microsoft 365 och andra molntjänster

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har under 2020 och 2021 utrett ett eventuellt införande av Microsoft 365 och andra molntjänster. Utredningen har tvingats konstatera att ett införande av tjänsten för närvarande är problematiskt.

Fokus i frågan har allt mer handlat om tredjelandsbaserade molntjänstleverantörernas möjligheter att lämna tillräckliga garantier för skyddet av personuppgifter. En dom i EU-domstolen i juni 2020, det s k Schrems II-målet, har skapat osäkerhet om vilka lagliga möjligheter staden har att använda tredjelandsbaserade molntjänster. Detta dokument syftar till att ge underlag för ett inriktningsbeslut gällande anskaffning och den fortsatta hanteringen av molntjänster.

Behoven av att utveckla stadens digitala arbetsplats är stora. Pandemin innebar ett kompetenslyft för interna och externa användare, och nu behöver leveransen anpassas.

För närvarande innebär ett införande av Microsoft 365 som digital arbetsplats svårigheter som inte vägs upp av nyttor i förhållande till dagens leverans. De viktigaste skälen för att tills vidare avstå från ett införande är att

- Amerikanska molntjänstleverantörer kan på grund av gällande lagstiftning inom underrättelseområdet inte ge tillräckliga garantier för skydd av personuppgifter och bedöms därför inte kunna användas i nuläget.
- Det går inte att kontrollera under vilka villkor tjänsten levereras. Staden saknar inflytande över villkoren och avtalet kan när som helst ändras.
- Användning av tjänsterna kräver för mycket av användarna när det gäller informationssäkerhet. Det går inte enkelt att avgöra om ett mötesverktyg kan användas eller inte.

Utredningen föreslår därför att den digitala arbetsplatsen för förvaltningar och bolag behålls i nuvarande form. Istället för att gå över till molnbaserade tjänster behöver staden komplettera leveransen av den digitala arbetsplatsen med de viktigaste funktionerna som användarna saknar och förstärka den

Stadsledningskontoret
Avdelningen för it och digitalisering

Hantverkargatan 3D
Stadshuset
105 35 Stockholm
Telefon +46 8 598 29 535
anders.haregard@stockholm.se
start.stockholm

verksamhetsnära förvaltningsorganisationen av tjänsterna. Kompletterande funktioner/tjänster som läggs till ska antingen levereras av stadens nyckelleverantörer eller, i de fall det inte står i strid med ingångna avtal, via molntjänster utan koppling till tredjeland. De verksamheter som idag använder molntjänster som innebär tredjelandsöverföringar av personuppgifter uppmanas att säkerställa att man har en korrekt behandling av personuppgifter senast under nästkommande licensperiod.

Bakgrund

Inom Stockholms stad finns ett ökande intresse av att använda sammanhållna systemstöd för samarbete inom och utom staden. Intresset har ökat de senaste åren i takt med att tekniken utvecklats, lösningarna förfinats, förväntningar från medarbetare och omvärlden växt, och mognaden i verksamheterna ökat.

Ett av kommunfullmäktiges inriktningsmål för 2020 och 2021 är att Stockholms stad ska vara en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden. Ett mål för verksamhetsområdet är att Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna. Utifrån detta skrev avdelningen för it och digitalisering in följande redan i verksamhetsplanen för 2020:

”Ett för staden prioriterat område är att utreda förutsättningarna för ett breddinförande av Office365 i staden. I nuläget föreligger frågetecken kring såväl juridiska som tekniska risker samt en sammantagen behovsbild. Avdelningen ska under året utreda de olika delarna och sammanställa resultatet i ett beslutsunderlag. Parallellt förbereder avdelningen för en generell förvaltnings-etablering av stadsgemensamma molnplattformar, med initialt fokus på Azure.”

Förändrade arbetssätt i samband med coronakrisen har ytterligare aktualiserat frågan. Tyvärr gick inte uppdraget att slutföra under 2020 på grund av de oklarheter som uppstod efter den så kallade Schrems II-domen (EU-domstolens mål nr C311/18). Arbetet har därför fortsatt under 2021.

Schrems II-målet handlar om överföring av personuppgifter från EU till tredjeland, och i synnerhet tolkningen och giltigheten av två olika beslut: dels beslutet om Privacy Shield, dels ett beslut om så kallade standardavtalsklausuler. Överföring av personuppgifter till USA kan baseras på Privacy Shield eller på standardavtalsklausuler som godkänts av EU. Domen innebär att den överföring som sker mot USA och som enbart baseras på Privacy Shield omedelbart måste upphöra.

EU-domstolen säger i sin dom att EU-kommissionens beslut om så kallade standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter i tredjeland fortfarande är giltiga. Men EU-domstolen säger också att

det kan finnas situationer när dessa standardavtalsklausuler inte är tillräckliga. Exempel på detta är om lagstiftningen i tredjelandet tillåter myndigheter att få åtkomst till de registrerade personernas uppgifter.

Stadsledningskontoret har i angränsande projekt utrett konsekvenserna av Schrems II-domen. Ett breddinförande av Microsoft 365 (tidigare Office 365) är beroende av att frågorna kring tredjelandsöverföringar löses, varför detta arbete har fått anstå i avvaktan på dessa utredningar.

Stadens nuvarande digitala arbetsplats

Genom GSIT-avtalen har stadens medarbetare tillgång till en digital arbetsplats. Det finns två leveranser, en för stadens pedagogiska verksamheter och en för övriga förvaltningar och bolag.

För de pedagogiska verksamheterna är det Fujitsu som är huvudleverantör. Avtalet med Fujitsu förvaltas av stadslednings-kontoret, men i avtalet anges att Microsoft 365 (tidigare Office 365) får användas. Efter ett beslut 2018 sker leveransen genom att utbildningsförvaltningen köper in Microsoft 365 via stadens licenspartner. Det nuvarande licensavtalet med Microsoft löper till oktober 2022.

För stadens övriga förvaltningar och bolag är det Tietoevry som levererar tjänsterna. I denna del förekommer inte molntjänster i grundleveransen på samma sätt som för de pedagogiska verksamheterna. Leveransen sker on prem, det vill säga i it-miljöer som inte är fysiskt åtkomliga för andra kunder än staden. Licenser för de programvaror som används köps in separat. Det nuvarande licensavtalet med Microsoft går ut i december 2022.

I den digitala arbetsplatsen ingår också samarbetsytor i Sharepoint. Dessa levereras för närvarande av Tietoevry inom ramen för GSIT-avtalet. Det finns också en Sharepoint-miljö som är kopplad till e-tjänsteplattformen inom SIKT-avtalet. En versionsuppgradering av båda dessa miljöer är inplanerad under 2022, vilket tillsammans med utökad funktionalitet (Modern Sharepoint) som kan läggas till efter uppradningen ökar verksamheternas möjligheter att själva ta fram skräddarsydda samarbetslösningar.

Det pågår ett arbete med att komplettera den digitala arbetsplatsen i några viktiga avseenden. En tjänst för säkra digitala möten (Compodium Vidicue) håller på att införas. Även en tjänst för säkra meddelanden (Trusted Dialog) håller på att införas.

Identifierade behov av utveckling

Avdelningen för it och digitalisering har tidigare undersökt verksamhetens behov i projektet ”Utveckla möjligheterna till samverkan samt distansarbete och distansmöten” (dnr KS 2021/99).

Resultat från behovsinsamlingen visar att Skype for Business fungerar relativt bra när det gäller samtal med kollega eller i mindre interna möten. Resultatet visar samtidigt att Skype for Business inte möter verksamheternas behov när det gäller möten med externa aktörer, utbildningar och workshops samt vid större informations-möten. Avsaknad av funktionalitet, i nuvarande tjänst, som gäller möten som hanterar känsliga personuppgifter uttrycks också, man efterlyser verktyg och funktionalitet för säkra digitala möten.

Behovsanalys visar att det finns en frustration från förvaltningar och bolag när det gäller att använda Skype i extern kommunikation eller för utbildning/workshop. I externa möten är det mer regel än undantag att i stället använda det verktyg som mottagaren har, i de flesta fall Teams eller Zoom. När det gäller utbildningar eller workshops som kräver dialog och interaktion så svarar inte Skype fullt ut upp mot verksamheternas behov.

När verksamheterna beskriver vilka funktioner de önskar i ett digitalt samarbetsverktyg konstaterar projektet att många har arbetat i andra verktyg än Skype och lyfter fram de funktioner som finns i dessa program. För att nämna några; räcka upp handen, kunna se flera personer, kunna visa video med ljud, välja bakgrund, anpassa lobby/väntrum med flera.

Bolagen lyfter fram att användandet av Skype inte motsvararar vad som förväntas av en kommersiell verksamhet. I några fall får de be mottagaren att sätta upp mötet i något annat verktyg.

I behovsanalysen framkom även att det finns förvaltningar och bolag som har ett tydligt behov av att kunna genomföra säkra digitala möten. Det gäller vid möten där mottagaren måste kunna legitimera sig med e-identitet och där känsliga frågor diskuteras, till exempel gäller det socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Men även andra frågor som upphandlings- och avtalsfrågor kräver säkra digitala möten.

Avsaknaden av ett modernt och väl fungerande mötesverktyg innebär en ökad risk för att medarbetare ibland låter bli att följa de regler som staden har satt upp.

Förhandssamråd om Azure AD och Teams

Stockholms stad har utrett på vilket sätt leveransen från Tietoevry skulle kunna utökas till att även innehålla Teams med begränsad funktionalitet. Till skillnad från Skype for Business är Teams en tjänst som levereras i molnet. För autentisering av användare i Teams används Azure AD, så om stadens medarbetare ska kunna använda tjänsten krävs att uppgifter från stadens interna användarkatalog, Active Directory (AD), synkroniseras till Azure AD.

Det är möjligt att avgränsa Azure AD så att de uppgifter som finns där stannar inom Europa. Microsoft är emellertid ett företag som omfattas av en lag i USA som ger amerikanska myndigheter rätt att begära ut uppgifter oavsett var i världen de lagras. Om en sådan begäran skulle göras för personuppgifter i Azure AD skulle det innebära en tredjelandsöverföring.

Staden har genomfört en konsekvensbedömning av de personuppgiftsbehandlingar som sker vid användning av Azure AD och Teams med begränsad funktionalitet. En rad åtgärder för att minska konsekvenserna av en eventuell tredjelandsöverföring identifierades. Antalet attribut som synkroniseras från AD till Azure AD begränsades maximalt, personer med skyddade personuppgifter undantogs och användarna ges möjlighet att avstå från tjänsten efter att de informerats om att en överföring av deras personuppgifter till USA kan ske om en amerikansk myndighet begär det.

För att kunna bedöma om risken för tredjelandsöverföring av personuppgifter strider mot Dataskyddsförordningen har staden begärt ett förhandssamråd hos IMY. Ett yttrande från IMY kom den 2 juni 2021. IMY säger i sitt yttrande att ”*Eftersom den grundläggande analysen är bristfällig är rådet från IMY till Kommunstyrelsen att inte gå vidare med att införa tjänsterna Azure AD och Teams, utan att dessförinnan ha gjort ytterligare analyser. Det behövs fördjupade analyser av om personuppgiftsbiträdet har gett tillräckliga garantier om att vidta sådana lämpliga åtgärder som krävs för att säkerställa att behandlingen av personuppgifter uppfyller kraven i dataskyddsförordningen och att den registrerades rättigheter skyddas. Vid analyserna behöver Kommunstyrelsen särskilt beakta kraven i artiklarna 28 och 48 i dataskydds-förordningen. Kommunstyrelsen behöver vid analyserna också ta hänsyn till den fortsatta behandlingen av personuppgifter – det vill säga den behandling som sker vid användningen av tjänsterna efter att de har införts – och vilka konkreta risker för enskildas rättigheter och friheter som behandlingen i sin helhet leder till.*”

IMY konstaterar också att rättsläget inte är helt klart när det gäller frågan om vilka garantier och åtgärder från personuppgiftsbiträdet som skulle kunna vara tillräckliga i ett fall som det aktuella.

Digital samarbetsplattform för offentlig sektor

Skatteverket och Kronofogdemyndigheten beslutade i början av 2021 att tillsammans med andra myndigheter tillsätta en tvärfunktionell arbetsgrupp för att utreda förutsättningarna för en lämplig och laglig samarbetsarbetsplattform för offentlig sektor. Arbetet startade i maj 2021 och arbetsgruppen antog namnet Digital

samarbetsplattform för offentlig sektor. Stockholms stad har funnits representerad i referensgruppen.

Arbetsgruppen drar slutsatsen att det finns lämpliga och lagliga alternativ för offentlig sektor. Efter överväganden och ställda mot kravspecifikationen, har de fångat en ögonblicksbild av marknaden och kunnat identifiera flera lösningar som i sig själv eller gemensamt, kan utgöra en digital samarbetsplattform för en organisation inom offentlig sektor. Det finns lämpliga och lagliga alternativ till amerikanska molntjänster. Några lösningar synes till och med prestera bättre och används redan idag av flera organisationer inom offentlig sektor, vissa sedan några år tillbaka medan andra har tagits i bruk under pandemin. Det är således fråga om beprövade lösningar.

Arbetet visar tydligt att det både finns alternativ och att offentliga organisationer inte behöver röra sig i en rättslig gråzon för att tillgodose sina behov. Tvärtom menar arbetsgruppen att offentlig sektor bör föregå med gott exempel och ha säkerhetsmarginal för hur information behandlas inom den egna verksamheten, i synnerhet när det rör sig om så allvarliga frågor som att obehöriga kan få tillgång till skyddsvärd information och personuppgifter.

En offentlig organisation ska slippa lägga tid och resurser på att skydda information från en leverantör och istället välja en leverantör där det inte finns farhågor om olovlig spridning och behandling av informationen. Att ständigt konstruera olika skydd eller specialfall för att en viss tjänst ska kunna användas, hämmar utrymmet för digitaliseringens fulla potential. Genom att redan från början utgå från fokus på laglighet, informationssäkerhet och digital suveränitet behöver offentlig sektor inte inaktivera funktioner eller införa begränsningar för hur en tjänst ska få användas.

Offentlig sektor är i behov av lösningar nu och har samhällsviktiga uppdrag att lösa och kan inte längre vänta på att en lösning ska komma av sig själv. Offentliga aktörer behöver därför, enligt arbetsgruppen, själva ta initiativ och bana väg för medarbetare och uppdrag. De alternativ som så här långt har kunnat identifieras gör det möjligt för offentlig sektor att redan idag ta stora digitala kliv.

Detta ställer krav på att it-branschen förändrar sitt synsätt, och i vissa fall även affärsmodellen. Lösningen på problemet är inte att offentlig sektor ensidigt anpassar sig efter de lösningar som finns. Förhoppningen är att de ställningstaganden offentlig sektor gör istället möts upp av it-branschen genom lösningar med inbyggt dataskydd, säkerhet, laglighet och ett helhetsperspektiv på hur myndigheters information och personuppgifter ska hanteras. Genom offentlig sektors investeringar i lämpliga och lagliga lösningar bör förutsättningarna vara goda för att också it-branschen ska anpassa sig efter offentlig sektors behov.

Avslutningsvis visar konsekvensanalysen som arbetsgruppen har tagit fram att det finns stora utmaningar inför ett fortsatt arbete. Det krävs både tid och resurser och även ett förändrat synsätt som tar höjd för behovet av ett helhetsperspektiv för hela offentlig sektor. Av det skälet är ambitionen i nästa steg att både peka på alternativ och att visa att alternativen fungerar både inom och mellan myndigheter.

Analys

Användning av molntjänster som kan innebära risk för tredjelandsöverföringar är en komplex och mångfasetterad fråga. Fokus har till stor del varit på hantering av personuppgifter, men egentligen handlar det om mycket mer än så. För att kunna komma fram till ett inriktningsbeslut har utredningen formulerat svar på nedanstående frågor.

Är det att anse som en överföring till tredjeland om personuppgifter lämnas till en amerikansk leverantör?

Amerikanska leverantörer som lyder under FISA 702 är skyldiga att lämna uppgifter om personer som till exempel utreds för terrorbrott till amerikanska underrättelsemyndigheter. Om personuppgifter som staden samlat in lämnas i klartext till en sådan leverantör kan de därför inte lämna tillräckliga garantier för att uppgifterna skyddas. Om personuppgifterna krypteras eller pseudonymiseras kan detta anses vara en tillräcklig skyddsåtgärd. Detta kan vara en rimlig åtgärd för avgränsade tjänster, men är inte hanterbart för en så komplex tjänst som Microsoft 365. Vad som är en tillräcklig åtgärd för att skydda personuppgifter måste bedömas i varje enskilt fall.

Går det att göra en avvägning av risk för tredjelandsöverföring ställt mot andra risker?

Även om personuppgifterna inte förs över till tredjeland i första skedet kan en amerikansk leverantör ändå vara lagligt bunden att göra det om en myndighet begär det. Risken för att detta händer eller inte händer är svår att bedöma. Enligt Microsoft har det aldrig hänt att de lämnat ut några uppgifter från någon europeisk myndighet någonsin. Det finns inget objektivt sätt att kontrollera detta. Det går alltså att väga av risken för eventuella tredjelands-överföringar mot andra risker, men det är mycket svårt att veta hur stor den risken är.

Vilka krav är rimliga att ställa på användarna när det gäller att använda tjänsten?

Vid utvärdering av en tjänst kan den personuppgiftsansvarige komma fram till att den går att använda för situationer där inga känsliga personuppgifter förekommer men inte där känsliga eller extra skyddsvärda personuppgifter finns. I så fall behöver användarna utbildas så att de inte riskerar att hantera personuppgifter felaktigt genom att välja fel tjänst. Generellt sett är

det svårt att skapa en sådan förståelse hos samtliga anställda i en så stor organisation som staden. Utgångspunkten bör vara att det ska vara lätt för stadens anställda att göra rätt.

Finns det samarbetsplattformar som alternativ till Microsoft 365 som uppfyller kraven på följsamhet mot svensk och europeisk lagstiftning?

Ja, den utredning som nyligen gjordes av digitala samarbetsplattformar för offentlig sektor visar tydligt att det finns alternativ till de stora amerikanska plattformarna. Att helt göra sig oberoende av Microsoftprodukter är emellertid en komplicerad operation som skulle kräva flytt till helt nya miljöer. Det skulle kräva en omfattande översyn och sannolikt behov av anpassning av hundratals verksamhetssystem som idag är beroende av produkter från Microsoft. Kortsiktigt är det därför inte rimligt att lämna det ekosystem som staden byggt upp under många år.

Det talas om att leverantörer i Europa erbjuder molntjänster helt frikopplat från amerikanska leverantörer, kan vi inte använda det?

De planer som offentliggjorts är dels ett franskt samarbete (Bleu) som innebär att man kommer kunna leverera Microsoft 365 som en molntjänst. Skillnaden mot nuvarande leverans är att den sker utan inblandning från någon amerikansk leverantör och helt och hållet inom Europa. På motsvarande sätt håller Deutsche Telekom på att förbereda en leverans av Google Workspace. Någon svensk leverantör har ännu inte tillkännagett att man erbjuder en liknande lösning. Då dessa erbjudanden ännu är i planeringsstadiet bedöms det för närvarande inte som rimligt att använda detta. På sikt är det däremot mycket intressant om marknaden utvecklas åt detta håll.

Vilka krav kan vi ställa på en molntjänstleverantör?

Normalt när staden upphandlar tjänster för digital arbetsplats så ingår de i ett större paket med tjänster inom t ex GSIT. Då förbinder sig leverantören att uppfylla de krav som staden har och det finns ofta klausuler om servicekrediter etc om inte kraven uppfylls. Så är det inte vid inköp av en molntjänst, där får kunden ensidigt acceptera villkoren för tjänsten på ungefär samma sätt som när man köper en licens för en programvara som installeras. Det gör molntjänster mindre lämpade för tjänster där kraven på tillgänglighet är höga och redundans inte kan skapas.

Många av stadens samarbetspartners använder samarbetsplattformar från amerikanska leverantörer, kan vi få tillgång till dem?

Förstahandsalternativet vid samarbete med andra organisationer bör vara att bjuda in våra samarbetspartners till stadens samarbetsytor. Om detta inte är möjligt kan man undersöka om det går att sätta upp någon form av federation mellan staden och den organisation i vars

miljö man behöver delta. I sista hand kan pseudonymisering av konton vara en lösning, dvs att den e-postadress som används vid inloggning ersätts med en adress som inte går att koppla till en viss person i staden. Det innebär dock andra svårigheter, till exempel kan det bli svårt att identifiera deltagare i ett möte.

Alternativa handlingsvägar

Utredningen har övervägt följande alternativ:

1. Staden kan införa Microsoft 365 trots den juridiska risken.

Vägen framåt måste vara att staden använder tjänster som uppfyller kraven från gällande lagar. Ett införande där en leverantör inte kan lämna tillräckliga garantier för en korrekt hantering av personuppgifter är inte rimligt. Det är möjligt att marknaden på sikt kommer kunna erbjuda tjänster som möter verksamheternas behov och som samtidigt lever upp till aktuell lagstiftning, men i dagsläget bedöms denna väg vara stängd.

2. Staden kan avvakta ytterligare och istället jobba för nationella ställningstaganden gentemot SKR, DIGG med flera.

Även om Schrems II-domen är tydlig så är det stor aktivitet i Sverige och inom EU för att tolka domen och se över möjligheten att vidta skyddsåtgärder eller andra åtgärder som förbättrar det rättsliga läget så att molntjänster som möter verksamheternas behov kan nyttjas. Sannolikt kommer det också att ske en teknikutveckling som kan öka möjligheten att identifiera verktyg och tjänster som stödjer stadens behov och som förhåller sig till aktuellt rättsläge. Det finns därför all anledning att fortsätta bevaka utvecklingen, men bedömningen är att det kommer dröja alltför lång tid innan en sådan förändring skulle leda till förbättringar av stadens tjänsteutbud.

3. Staden kan fatta beslut att lämna Microsoft-världen och gå in i ett helt annat ekosystem.

Att helt lämna den Microsoft-baserade it-miljö som staden byggt upp över många år bedöms varken vara realistiskt eller kostnadseffektivt. Även om inköp av programvaror blir billigare eller i vissa fall till och med kostnadsfria skulle detta alternativ innebära ett omfattande arbete vid införandet och risk för att kontinuiteten i tjänsterna inte kan upprätthållas.

4. Staden kan besluta att ersätta eller komplettera de nuvarande tjänsterna med lagliga alternativ.

Det finns effektiviseringsvinster att göra i verksamheterna om verktygen för samarbete skulle kunna bli fler och bättre. Utredningen om Digital samarbetsplattform för offentlig sektor visar att det finns alternativ till de stora amerikanska leverantörerna att tillgå. Även om detta alternativ innebär en merkostnad i förhållande till motsvarande molntjänster kan staden inte vänta

längre. Nu måste vi sätta fart på utvecklingen av den digitala arbetsplatsen igen. Detta kommer i sin tur kräva investeringar i nya tjänster och mer resurser till den verksamhetsnära och tekniska förvaltningen. För verksamhetskritiska tjänster (till exempel smartphones) där inga alternativ finns som fullt ut uppfyller kraven på personuppgiftshantering behöver staden intensifiera dialogen med leverantörerna för att hitta lösningar.

Förslag till beslut

Eftersom utvecklingstakten inom digitala samarbetstjänster är hög och det sannolikt kommer finnas nya erbjudanden på marknaden inom några år föreslås styrgruppen för informationssäkerhet fatta följande inriktningsbeslut:

1. Staden behåller nuvarande on prem-leverans för förvaltningar och bolag tills vidare. Inga nya molntjänster som innebär tredjelandsöverföringar av personuppgifter i klartext till land utanför EU/EES eller till land som enligt EU-kommissionen inte uppnår adekvat skyddsnivå införs i den digitala arbetsplatsen.
2. Avdelningen för it och digitalisering uppmanas att slutföra de införanden av kompletterande tjänster som påbörjats avseende säkra digitala möten och säkra meddelanden.
3. Med utgångspunkt i identifierade behov bör de ekonomiska och organisatoriska förutsättningarna för införande av ytterligare kompletterande tjänster i den digitala arbetsplatsen för förvaltningar och bolag utredas. I de fall där ett införande är möjligt genomförs förändringen lämpligen genom ändringar i befintliga avtal med leverantörer.
4. De personuppgiftsansvariga, framför allt inom de pedagogiska verksamheterna, som idag använder molntjänster och där det inte går att införa kompletterande skyddsåtgärder som innebär att personuppgiftsbiträdet kan ge tillräckliga garantier för en lagenlig personuppgiftshantering rekommenderas att senast inför nästa licensperiod finna alternativ som uppfyller lagstadgade krav. Utbildningsförvaltningen uppmanas att ta fram en plan för åtgärder och redovisa den för styrgruppen för informationssäkerhet senast 2022-03-30.
5. Även hanteringen av mobila enheter som t ex smartphones, användande av internet och sociala medier och deltagande i andra organisationers samarbetsplattformar behöver analyseras närmare med avseende på tredjelandsöverföringar. Om problem identifieras ska införande av skyddsåtgärder eller byte till tjänster som uppfyller kraven genomföras så långt det är möjligt utan att verksamheternas förmåga att genomföra sina uppdrag försämras.